

Review of art articles with emphasis on their research methodology

Elham Abdolapour¹, Mansour Kolahkaj^{2*}

1. PhD Student, Department of Information Science and Knowledge; Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
2. Associate Professor, Department of Information Science and Knowledge; Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Article Info.

Received: 2023/04/30

Accepted: 2023/11/06

Abstract

Background and Objectives: Part of human communication is image-dependent, and since articles in the field of art are often image-oriented, the purpose of this article is mainly to identify and introduce methods of analyzing articles in this field in order to be aware of the types of analysis of these articles under two quantitative approaches. It is qualitative. The problem of this research is what are the methodological changes of Iranian scientific and artistic journals based on past researches in the study community under the structural criteria of different journals and finally how to analyze questions such as the findings of most articles based on research approaches in this field? And what is the approach and predominance of data processing based on the approaches of art research? answers. Regarding the background of this research, we can refer to the research of "GR Valin and Wakari" in 2020, which analyzed the research in Library and Information Science (LIS) and 1. Status of LIS research in 2015 and 2. Reported the evolution of LIS research from 1965 to 2015, he noted. The closest article to the subject of research is an article entitled "Descriptive study of comparative articles in the Journal of Fine Arts - Visual Arts (formerly Fine Arts) from 2011 to 2017" by Fizabi et al.

Methodology: The present study, has a quantitative approach, the results of which are presented using the content analysis method. The statistical population includes articles published in 11 scientific journals in the field of art in 2009. In the review process, 291 articles were retrieved and data related to the methodology section were extracted from the original text of the articles and uploaded in Excel software and analyzed using scientometric methods.

Findings: Findings of this study showed that the dominant approach of the articles in the study population was qualitative and then the most, the research approach was quantitative and combined. Also, data analysis in a descriptive-analytical manner with a significant difference was used more than other types of analysis and then the comparative method with a significant difference in the next order. After these two cases, historical analysis is the most widely used type of analysis. The method of inductive analysis is graphic, followed by semiotics, intertextuality, interpretive and iconology, and then

the methods of analysis of research in the field of art. The growth of comparative research shown in this study is consistent with the results of Fizabi et al. (2009). The method of data analysis in quantitative research has been survey-based and in the combined approach, most types of comparative, descriptive and analytical analysis have been survey-based. Collecting data from art researchers is often done in three library methods, respectively; Hybrid method; Field - It is a library and field that the library method has been used more with other differences than other methods. In qualitative research, most of the data collection was library method and in quantitative approach, the data was more field. Also in the hybrid approach, the data were often a combination of the hybrid method and then the library and field. The average number of authors per article was 2.1 and the number of male authors was higher than female authors. The predominant academic rank of the authors in the study population was assistant professor and the authors were in the next ranks with the academic rank of associate professor, master, which is consistent with the research of Fizabi et al. (2009). Also, the most group participation in art research has been two-person research.

Discussion: Based on what was found in the findings of this article, despite the fact that many articles in the field of art have different thematic approaches and in different contexts, but a significant part of these articles (up to 45%), their types of analysis are descriptive and analytical. However, the types of this analysis are often in the field of qualitative research approaches and the qualitative approach is mainly research-oriented; It seems that due to the visual nature of most art articles, the variety of types of analysis can make the results of this research more accurate and limit the authors' tastes in drawing conclusions.

Keywords: Research methodology, scientific research in art, scientometrics in the field of art

*Corresponding author: Email: mansor.kolahkaj@scu.ac.ir

How to Cite: Abdolahpour, E., & Kolahkaj, M. (2024). Review of art articles with emphasis on their research methodology. *Journal of Studies in Library and Information Science*, 16(1), 95-112.

فصلنامه

مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، سال ۱۶، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۳

مقاله پژوهشی

بررسی مقالات حوزه هنر با تأکید بر روش‌شناسی پژوهش آن‌ها

الهام عبدالله پور^۱، منصور کلاه‌کج^{۲*}

۱. دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.
۲. دانشیار، گروه گرافیک، دانشکده هنر، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

اطلاعات مقاله

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۱۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۱۰

چکیده

هدف: بخشی از ارتباطات بشری وابسته به تصویر است و از آنجا که پژوهش‌های حوزه هنر نیز اغلب تصویر محور بوده، هدف مقاله حاضر به طور عمده شناسایی و معرفی شیوه‌های تحلیل مقالات این حوزه به منظور آگاهی و شناخت گونه‌های تحلیل این مقالات در ذیل دو رویکرد کمی و کیفی است.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر با کمک روش‌های علم سنجی و مراجعه به مجله‌های حوزه هنر انجام شده است. در این فرآیند مقالات ۱۱ مجله علمی تعیین اعتبار شده به وسیله کمیون نشریات علمی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، در بازه زمانی سال ۱۳۹۸ بازیابی و در مجموع ۲۹۱ مقاله علمی استخراج و بررسی شد. در ادامه بخش روش‌شناسی مقاله‌های دریافت شده به کمک روش‌های علم سنجی، تحلیل و داده‌های مورد نیاز استخراج شد. برای استخراج داده‌ها از نرم افزار اکسل استفاده شده است

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان داد که از ۲۹۱ مقاله مورد بررسی، ۲۵۶ مقاله (۸۸ درصد) رویکرد کیفی، ۲۰ مقاله (۷ درصد) با رویکرد کمی و ۱۵ مقاله (۵ درصد) رویکرد ترکیبی و فراترکیب داشته است. همچنین در این میان ۱۹۳ مقاله (۶۶ درصد) با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای داده‌های خود را گردآوری کرده‌اند و روش ترکیبی (کتابخانه‌ای-میدانی) با ۲۱۱ درصد در مرتبه بعدی به عنوان روش گردآوری داده‌ها مورد استفاده پژوهشگران قرار گرفته است.

نتیجه‌گیری: براساس آنچه در یافته‌های این مقاله دیده شد علیرغم اینکه بسیاری از مقالات حوزه هنر با رویکردهای موضوعی متفاوت و دریافت‌های متنوع است اما بخش قابل توجهی از این مقالات (بالغ بر ۴۵ درصد)، گونه‌های تحلیل آن‌ها توصیفی و تحلیلی بیان شده است. گرچه گونه‌های این تحلیل غالباً در ذیل حوزه رویکردهای کیفی تحقیق است و رویکرد کیفی نیز عمدتاً محقق محور است؛ بنظر می‌رسد با توجه به تصویری بودن غالب مقالات هنری تنوع گونه‌های تحلیل می‌تواند نتایج این تحقیق را دقیق‌تر کرده و سلیقه نویسندگان را در نتیجه‌گیری محدودتر کند.

کلیدواژه‌ها: روش‌شناسی پژوهش، پژوهش‌های علمی هنر، علم سنجی حوزه هنر

ایمیل: mansor.kolahkaj@scu.ac.ir

*نویسنده مسئول

استناد به این مقاله: عبدالله پور، الهام و کلاه‌کج، منصور. (۱۴۰۳). بررسی مقالات حوزه هنر با تأکید بر روش‌شناسی پژوهش آن‌ها. مطالعات کتابداری و علم اطلاعات، ۱۶(۱)، ۹۵-۱۱۲.

مقدمه و بیان مسئله

مجلات علمی، اغلب به دلیل ارائه نویافته‌های تخصصی براساس ضوابط، شیوه‌نامه و ساختار اجرایی مشخص و همچنین جایگاهشان در تولید دانش نواز منابع قابل اتکاء عرصه دانش و نشان‌دهنده توان جوامع علمی، کشورها هستند. این مجلات به طور معمول، مقالات علمی معتبر حوزه‌های مختلف نمایه می‌کنند. به دلیل اعتباری که مقالات این مجلات دارند، پژوهش‌گران هر حوزه از آن‌ها بهره گرفته یا نتایج آن‌ها معمولاً در میان جوامع علمی بازنشر شده یا مورد استناد قرار می‌گیرد. حوزه هنر هم علی‌رغم عملی و اجرایی بودن آن از حوزه‌هایی است که در دو دهه گذشته خصوصاً دهه نود خورشیدی، پژوهش‌های علمی مرتبط با رشته‌های آن رونق گرفته و مجلات متعددی در گرایش‌های مختلف به فعالیت علمی خود در این حوزه مشغولند. به علت ماهیت عملی و اجرایی رشته‌های هنر و سابقه نسبتاً مناسب مقالات این حوزه در ایران ضروری است، پژوهش‌های حوزه هنر علم‌سنجی شده و نتایج آن در اختیار جوامع علمی برای مطالعات بعدی قرار گیرد. در این راستا پژوهش‌هایی انجام گرفته که در ادامه به آن‌ها اشاره شده است. این پژوهش در ادامه پژوهش‌های قبلی با جامعه آماری بزرگتر از لحاظ تعداد و تنوع مجلات و نیز تعداد مقالات در محدوده زمانی کوتاه‌تر و به روز و نزدیک به زمان حاضر، با بهره‌گیری از شاخص‌های علم‌سنجی تازه‌ترین یافته‌های خود را در اختیار پژوهش‌گران این رشته قرار می‌دهد. مسئله این پژوهش چیرستی تغییرات روش‌شناختی مجله‌های علمی هنری ایرانی براساس پژوهش‌های گذشته در جامعه مورد مطالعه تحت ضوابط ساختاری مجلات مختلف است.

پیرامون پیشینه این پژوهش ابتدا به صورت مختصر به علم‌سنجی مقالات برخی رشته‌ها برای نمونه اشاره شده و سپس به پژوهش‌های مرتبط با حوزه هنر پرداخته می‌شود. (Jarvelin & Vakkari (2022) به تجزیه و تحلیل تحقیقات در کتابداری و علم اطلاعات (LIS) پرداختند که: ۱. وضعیت تحقیقات LIS در سال ۲۰۱۵ و ۲. تحول تحقیقات LIS به از سال ۱۹۶۵ تا ۲۰۱۵ را گزارش کردند. (Lima et al. (2018) پژوهش‌های حوزه علوم سیاسی (از سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۵) را با تجزیه و تحلیل چکیده مقالات با استفاده از تکنیک‌های روش‌شناختی بررسی کرده‌اند. (Moradi Moghadam & Khademi (2018) تحلیل روش‌شناختی مقالات علم‌سنجی در مجلات حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۶ پرداخته‌اند. (Sophie (2019) روش‌شناسی پژوهش‌های منتشرشده مجله‌های برتر حوزه فرصت‌های کارآفرینانه را تحلیل کرده‌اند. (Marefat (2017) به بررسی روش‌شناختی مقالات حوزه سواد اطلاعاتی پرداخته‌اند. (Rochester (2016) پژوهش‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی استرالیا را طی سال‌های ۱۹۸۵ تا ۱۹۹۴ تجزیه و تحلیل محتوایی کرده است. (Galyani-Moghaddam (2014) به تیپ‌شناسی و روش تحقیق مطالعات همکاری علمی در ایران پرداخته‌اند. (Jordaan et al. (2013) به تجزیه و تحلیل محتوای مقالات منتشر شده مجله علوم اقتصادی و مدیریت آفریقای جنوبی پرداخته‌اند. (Kiyani & Sadeqzadeh (2012) به بررسی و تبیین رویکردهای غالب روش‌شناختی پژوهش فلسفه تعلیم و تربیت در ایران و تحلیل روش‌شناختی رساله‌های دکتری این حوزه پرداختند.

نزدیک‌ترین مقاله به موضوع پژوهش، مقاله‌ای با عنوان «تحلیل محتوای مقالات ۳۰ شماره نخست دوفصلنامه علمی-پژوهشی گلجام» حاصل کار (Mirzaie (2018) است. در این پژوهش ۱۷۹ مقاله منتشرشده این مجله به شیوه کمی تحلیل و نتیجه‌گیری شد. این پژوهش تمرکز بر تعداد نویسندگان، میزان تحصیلات، جنسیت و وابستگی دانشگاهی آن‌ها بوده است. میرزایی در پژوهش خود اشاره کرده که بیشتر مقالات این مجله به روش کیفی و منابع مقالات نیز کتابخانه‌ای بوده است. (Feizabi et al. (2019) در پژوهشی با عنوان «بررسی توصیفی مقالات تطبیقی در نشریه هنرهای زیبا- هنرهای تجسمی (هنرهای زیبا سابق) از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ شمسی» وضعیت مقالات علمی پژوهشی این مجله را با جمع‌آوری اطلاعات از منابع متنی و تصویری با رویکرد کمی و مقایسه‌ای مورد بررسی کرده و نتیجه گرفتند از مجموع ۲۴۴ مقاله چاپ شده در

این نشریه طی ۷ سال، تعداد ۱۷۳ مقاله در دسته مقالات مطالعات تطبیقی قرار گرفتند. «تحلیل محتوای کاربرگ‌های ارزیابی کیفیت مقالات در مجلات علمی - پژوهشی هنر» حاصل پژوهش Hosni (2018) است که به محتوای کاربرگ‌های داوری مجلات علمی - پژوهشی حوزه هنر پرداخته است. در این پژوهش ویژگی‌های خاص پژوهش‌های حوزه هنر و مشکلاتی همچون میزان تسلط پژوهشگران، بررسی کرده و با این سؤال که آیا شاخص‌های موجود در کاربرگ‌های داوری مقالات علمی - پژوهشی هنر از کیفیت لازم و کافی برخوردارند؟ کاربرگ‌های داوری مقالات مجلات حوزه هنر را به چالش کشیده است. «ارزیابی کمی و کیفی نشریه هنرهای زیبا طی دوره ۱۲ ساله (بهار ۱۳۷۶ تا بهار ۱۳۸۷)» عنوان مقاله‌ای است که Bamanian et al. (2009) در نشریه هنرهای زیبا به چاپ رسانده‌اند. در این مقاله نویسندگان به شیوه پیمایشی و با ۹ شاخص «سهم موضوعی مقالات»، «رتبه‌های علمی مؤلفین»، «مشارکت نهادهای علمی»، «مدت زمان پذیرش مقاله»، «مشارکت‌های گروه‌های علمی»، «منابع و ماخذ»، «تفکیک مقالات برحسب منبع استخراجی»، «روش و تکنیک‌های مورد استفاده»، «دستاوردها» به کم و کیف جزئی مقالات این نشریه پرداخته و گفته‌اند که موضوعات معماری، شهرسازی و هنرهای تجسمی، بیشترین سهم را از مقالات این مجله داشته و رتبه علمی اغلب مؤلفین این مجله، استادیار بوده است. همچنین این پژوهش‌گران اذعان داشتند که ۲۵ گروه علمی تخصصی در این تألیف مقالات این مجله نقش داشته و پژوهش‌گران این نشریه بیشتر از روش تحقیق اسنادی با تکنیک تحلیلی-نظری جهت پژوهش‌های خود استفاده کرده‌اند. ۴۰ درصد از مقالات منتشرشده مجله بررسی شده، مستخرج از پژوهش‌های قبلی بوده است. با توجه به آنچه در پیشینه دیده شد، از چهار پژوهش مرتبط، سه پژوهش منحصراً متمرکز بر مقالات ۲ مجله (گلجام ۱ مورد، هنرهای زیبا و هنرهای زیبای تجسمی ۲ مورد) بوده‌اند. در سه پژوهش گفته شده، شاخص‌های روش‌شناسی تنها مورد نظر نبوده و دامنه‌ای گسترده از یک مجله بررسی شده و یک پژوهش نیز متمرکز بر کاربرگ‌های داوری مجلات هنری بوده است. متفاوت با پژوهش‌های گذشته، این پژوهش با دامنه‌ای گسترده‌تر از لحاظ تعداد مجلات (۱۱ مجله) که حدود یک چهارم (از ۴۴ مجله رتبه‌دار حال حاضر) از مجلات حوزه هنر را در بر می‌گیرد و متمرکز بر رویکرد و روش ارائه پژوهش‌های هنری با حوزه‌ای متنوع و فراگیر در یک مقطع زمانی معین (سال ۱۳۹۸) با بررسی تعداد ۲۹۱ (در حوزه‌ای بزرگتر از پژوهش‌های پیشین) مقاله است.

سؤالات این تحقیق عبارتند از: ۱. یافته‌های غالب مقالات بر اساس رویکردهای پژوهش‌های این حوزه چگونه تحلیل می‌شود؟ ۲. رویکرد غالب مقالات حوزه هنر چیست؟ ۳. شیوه غالب گردآوری داده‌ها بر اساس رویکردهای پژوهش‌های حوزه هنر چیست؟ و پرسش‌های فرعی: ۱. میانگین تعداد نویسندگان حوزه هنر به تعداد مقاله‌های منتشر شده به چه میزان است؟ ۲. توزیع فراوانی نویسندگان مقاله‌های پژوهشی در حوزه هنر براساس جنسیت چگونه است؟ ۳. توزیع فراوانی نویسندگان بر اساس رتبه علمی چگونه است؟ ۴. میزان مشارکت نویسندگان حوزه هنر در تولید پژوهش‌های گروهی چه تعداد است؟

مبانی نظری

روش انجام پژوهش یکی از اجزاء اصلی اعتبار سنجی آن است. روش‌شناسی فرآیند چگونگی گردآوری اطلاعات و شواهد و تبدیل آن‌ها به یافته‌ها به منظور دستیابی به دانش دانسته‌اند. مفاهیمی که در روش‌شناسی مطرح می‌گردند، باید دربرگیرنده این فرآیند و هدف آن باشد. به همین جهت در روش‌شناسی از مفاهیمی چون جامعه آماری، نمونه آماری، نمونه‌گیری، ابزار پژوهش یا ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار، روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها و متغیرها صحبت می‌شود (Abedi and Shawakhi, 1389). به گفته «سارانتاکوس» روش‌شناسی را می‌توان به دو شکل تعریف کرد. نخست

اینکه، روش‌شناسی یک مدل پژوهشی است که پژوهش‌گر برای پژوهش خود به کار می‌برد. در این شکل روش‌شناسی متشکل از: دانش پایه مرتبط با موضوع تحقیق، روش‌های پژوهش مرتبط با پرسش تحقیق و در نهایت چارچوب به کار گرفته شده در آن زمینه به خصوص است. هر پژوهش‌گر می‌تواند در پژوهش خود از روش‌شناسی خاصی استفاده کند؛ زیرا هر پژوهش طبیعت منحصر به فرد با رویکردی خاص را می‌طلبد. دوم اینکه، روش‌شناسی، با زمینه‌های نظری و انتزاعی پارادایم‌ها ارتباط دارد. در این رهیافت روش‌شناسی، مدلی است که یک پارادایم خاص اصول نظری و چارچوب‌های پژوهش را هدایت می‌کند (Sarantacos, 1998).

بنابه نظر غالب صاحب نظران، روش‌شناسی حوزه پژوهش، رویکردهای تحقیق به سه دسته کمی، کیفی و ترکیبی تقسیم می‌شوند. به گفته سارانتاکوس دو رویکرد اصلی به روش‌شناسی را می‌توان تحت عناوین روش‌شناسی کمی و کیفی دسته‌بندی کرد. روش‌شناسی کمی را می‌توان ترجمه اصول پارادایم مثبت‌نگر به زبان روش تحقیق تلقی کرد. در مقابل، روش‌شناسی کیفی، محصول نقد روش‌شناسی کمی و برگردان اصول پارادایم طبیعت‌گرا به زبان روش تحقیق است. روش‌شناسی‌های کیفی و کمی در شکل ناب خود، به مثابه دو سر طیفی هستند که حالت‌های متنوعی از آن‌ها در میان این دو حد نهایی قابل شناسایی است. به زبان دیگر نسخه‌های اصلاح شده یا حتی ترکیبی از این دو را می‌توان در عمل مورد استفاده قرار داد. این حالت‌های میانه که شباهت‌های بیشتری به مدل‌های پژوهشی پیدا می‌کنند در واقع چارچوب‌های مفهومی هستند که پیش‌فرض‌های بنیادین پروژه‌های پژوهشی را شامل می‌شوند (Sarantacos, 1998).

صاحب نظران دیگری رویکرد کمی را مبتنی بر اثبات‌گرایی دانسته‌اند که به طور عمده متکی بر ابزار و اعداد است و رویکرد کیفی را متکی بر تفسیرگرایی بیان نموده‌اند که متکی بر پژوهش‌گر و به عبارتی محقق محور است. رویکرد، روش و پارادایم، نام‌های مشترکی هستند که برای انواع تحقیقات کمی و کیفی به کار برده شده است. هر کدام از این دو رویکرد شیوه تجزیه تحلیل‌های متفاوت و مشابهی دارند که در ادامه به آن‌ها پرداخته می‌شود. همچنین رویکرد ترکیبی، آمیزه‌ای نوین از دو رهیافت کمی و کیفی و تلفیقی از اصول هستی‌شناسی و معرفت‌شناختی و پارادایم‌های مسلط آن است.

همان‌گونه که بیان شد خروجی رویکرد کمی به طور عمده توصیف مبتنی بر آمار، شبه آمار و عدد و رقم است که پایایی و روایی نتایج در آن نقش مهمی دارند. در این نوع پژوهش، سؤالات از جنس چه میزان، چه مقدار است. شیوه‌های تجزیه و تحلیل این پژوهش به نقل از «حافظ نیا» به این شرح است، تجزیه و تحلیل با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی است. در تحلیل‌های آمار استنباطی، نتایج حاصل از مطالعه گروه کوچکی به گروه بزرگ تری به نام جامعه تعمیم داده شود (Hafez Nia, 2015). به گفته حافظ نیا در تحقیقات کیفی محقق از طریق استدلال قیاسی، استقرائی، تمثیل، تشبیه، نشانه‌یابی، تجرید، تشخیص تفاوت و تمایز، مقایسه و مانند آن که جملگی به کمک تفکر، تعقل و منطق صورت می‌پذیرد، داده‌های گردآوری شده را ارزیابی و تجزیه و تحلیل کرده و با ذهن مکاشفه‌گر خود نتیجه‌گیری می‌کند (Hafez Nia, 2015).

کرسول معتقد است که از منظر روش‌شناسی تحقیق ترکیبی شامل فرضیاتی فلسفی است که جمع‌آوری و تحلیل داده‌های ترکیبی کیفی و کمی را در بیشتر مراحل تحقیق جهت‌دهی می‌کند. دیگر محققان تحقیقات ترکیبی، بر تکنیک‌ها و روش‌های جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها تأکید داشته و آن را یک روش تحقیق دانسته‌اند (Creswell et al., 2003).

داده‌ها در جایگاه مواد اولیه تحقیق، نقش مهمی در یافته‌اندوزی تحقیق دارند. به گفته حافظ نیا گردآوری داده‌ها، فرآیندی است که طی آن محقق یافته‌های میدانی و کتابخانه‌ای را جمع‌آوری و از طریق طبقه‌بندی به روش استقرایی آن‌ها را فشرده‌سازی و سپس تجزیه و تحلیل می‌کند و پاسخ مسأله را با اتکای به آن‌ها می‌یابد که در این فرآیند باید به دو اصل صحت و دقت توجه شود (Hafez Nia, 2015).

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر که رویکردی کمی دارد نتایج آن با استفاده از روش تحلیل محتوی ارائه شده است. جامعه آماری شامل مقالات منتشرشده در حوزه هنر موجود در مجلات علمی تعیین اعتبار شده به وسیله کمیسیون نشریات علمی وزارت علوم و تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۹۸ است که تا زمان حال (سال ۱۴۰۰) نیز دسترسی به این مجلات وجود داشته و با مراجعه به پایگاه پرتال نشریات علمی - وزارت علوم در دسترس هستند. انتخاب این دوره از مجلات جهت بررسی به دلیل تعداد بالای مقالات منتشر شده در یک سال و کامل نبودن بخش روش پژوهش در اکثر مقالات منتشر شده قبل از این تاریخ است. فهرست این مجلات بدین شرح است:

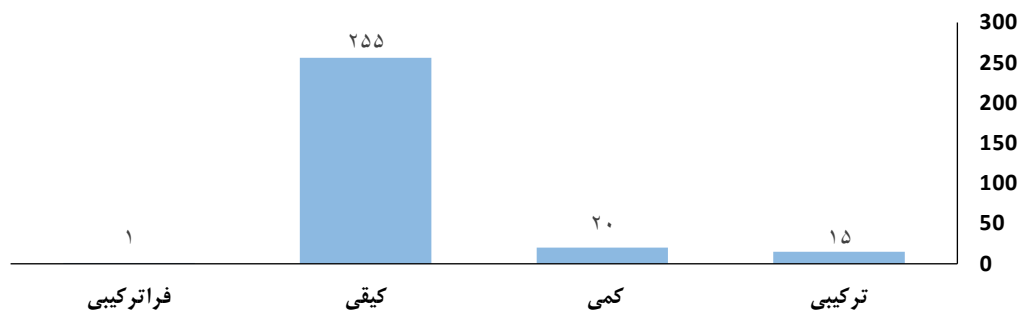
- فصلنامه هنرهای زیبا- هنرهای تجسمی از انتشارات دانشگاه تهران
 - فصلنامه هنرهای زیبا- هنرهای نمایشی و موسیقی از انتشارات دانشگاه تهران
 - فصلنامه نامه هنرهای تجسمی و کاربردی از انتشارات دانشگاه هنر تهران
 - دو فصلنامه نامه هنرهای نمایشی و موسیقی از انتشارات دانشگاه هنر تهران
 - فصلنامه علمی تئاتر از انتشارات انجمن هنرهای تجسمی
 - دو فصلنامه مطالعات تطبیقی هنر از انتشارات دانشگاه هنر اصفهان
 - فصلنامه کیمیای هنر از انتشارات فرهنگستان هنر
 - فصلنامه نگره از انتشارات دانشگاه شاهد تهران
 - دو فصلنامه گلجام از انتشارات انجمن فرش ایران
 - دو فصلنامه مبانی نظری هنرهای تجسمی از انتشارات انجمن علمی هنرهای تجسمی ایران
 - فصلنامه مطالعات هنر اسلامی از انتشارات موسسه هنر اسلامی
- در مجموع در فرآیند بررسی ۲۹۱ مقاله بازبایی و داده‌های مرتبط با بخش روش‌شناسی از متن اصلی مقاله‌ها استخراج و در نرم افزار اکسل بارگذاری و با بهره‌گیری از روش‌های علم سنجی تحلیل شد.

یافته‌های پژوهش

برآیند کلی مقالات جامعه آماری این پژوهش نشان‌دهنده این است که پژوهش‌های حوزه هنر، اغلب متمرکز بر رویدادهای این حوزه در گذشته و مسائل تاریخی آن، بررسی آثار هنرمندان، آثار بجای مانده تاریخی تمدنی و مقایسه آثار هنری با یکدیگر و مانند آن است. به نظر می‌رسد تحولات مسئله محور در حوزه هنر خصوصاً برخی از رشته‌های آن در طول زمان با خلاقیت و نوآفرینی هنرمند در بافت و بستر تاریخی فضا و مکان زیست آن، به تدریج شکل می‌گیرد. با توجه به همین موضوع مفروض این پژوهش آن بوده که شیوه بیان نتایج اغلب پژوهش‌های هنری توصیفی، تحلیلی است که در ادامه از همین زاویه به بحث پرداخته می‌شود.

۱. رویکرد مقالات منتشر شده حوزه هنر در بازه زمانی مورد نظر

با بررسی ۲۹۱ مقاله از جامعه آماری، مشخص شد که از این تعداد ۲۵۵ مقاله (حدود ۸۸ درصد) رویکرد کیفی و ۲۰ مقاله (حدود ۷ درصد) رویکرد کمی داشته‌اند. در این میان، ۱۵ مقاله (حدود ۵ درصد) رویکرد ترکیبی و یک مقاله بصورت فراترکیب انجام شده است (شکل ۱)

نمودار ۱. رویکردهای پژوهشی اتخاذ شده در جامعه آماری بررسی شده. منبع: نگارندگان

Chart 1. Research approaches taken in the investigated statistical population, drawn by the Authors

در میان مقالات جامعه آماری، نویسندگان حدود ۹۰ مقاله به رویکرد خود اشاره نکرده‌اند، اما با توجه به تعاریف اشاره شده از رویکرد کیفی و شیوه تجزیه تحلیل آن‌ها، به گمان نگارندگان مقالات گفته شده، شاخص‌های رویکرد کیفی را داشته‌اند. نمودار ۱ رویکردهای پژوهشی، جامعه آماری بررسی شده را نشان می‌دهد.

۱-۱. روش تحلیل داده‌ها در پژوهش‌های حوزه هنر

در پژوهش‌های حوزه هنر از روش‌های متعددی برای تحلیل داده‌ها استفاده می‌شود که با توجه به بافت و رویکردهای مختلف تحقیق، شیوه تحلیل متفاوت است. در جامعه آماری مورد مطالعه، برخی از پژوهش‌ها، از یک تا سه گونه تحلیل در روش تحقیق خود نام برده‌اند. در گونه‌های پژوهش با یک نوع تحلیل به ترتیب، بیشترین نوع تحلیل، تطبیقی؛ تاریخی؛ تحلیل محتوا، پیمایشی؛ استقرائی؛ مقایسه‌ای؛ انتقادی؛ مروری، تجربی و در انتها نیز مورد پژوهی؛ آماری؛ اکتشافی؛ و فرا ترکیب بوده که در جدول ۱ به معرض دید گذاشته شده است. لازم به ذکر است در غالب پژوهش‌های حوزه هنر واژه پیشوندی توصیفی (مثل، توصیفی-تحلیلی، توصیفی-تاریخی، مانند آنچه در جدول ۲ دیده می‌شود) به کار برده شده است. با توجه به اینکه در همه پژوهش‌های کمی و کیفی نتایج توصیفی، یا به عبارتی گزارش می‌شوند، کلمه توصیفی در محاسبه روش‌های تحلیلی منظور نشده است.

جدول ۱. مقالات با یک گونه تحلیل

Table 1. Articles with a kind of analysis

مقالات با یک گونه تحلیل					
Articles with a type of analysis					
11	پیمایشی A survey	2	مروری A review	1	اکتشافی Exploratory
1	آماري Statistics	1	مورد پژوهی Case study	2	انتقادی Critical
2	تجربی Experimental	37	تطبیقی Adaptive	22	تاریخی Historical
12	تحلیل محتوا Content analysis	8	استقرائی Induction	4	مقایسه‌ای Comparative
				1	فرا ترکیب Metacombination

جمع Plural

در جدول ۲ پژوهش‌های با دو گونه تحلیل نشان داده شده، که در این میان بیشترین گونه تحلیل‌های دو گانه، توصیفی-تحلیلی، توصیفی-نشانه‌شناسی، تطبیقی-نگاره‌شناسی و تطبیقی-تاریخی بوده‌اند و گونه توصیفی تحلیلی با اختلاف زیادی از سایر گونه‌ها بیشترین تعداد را در جامعه مورد مطالعه داشته است.

جدول ۲. مقالات با دو گونه تحلیل
Table 2. Articles with two types of analysis

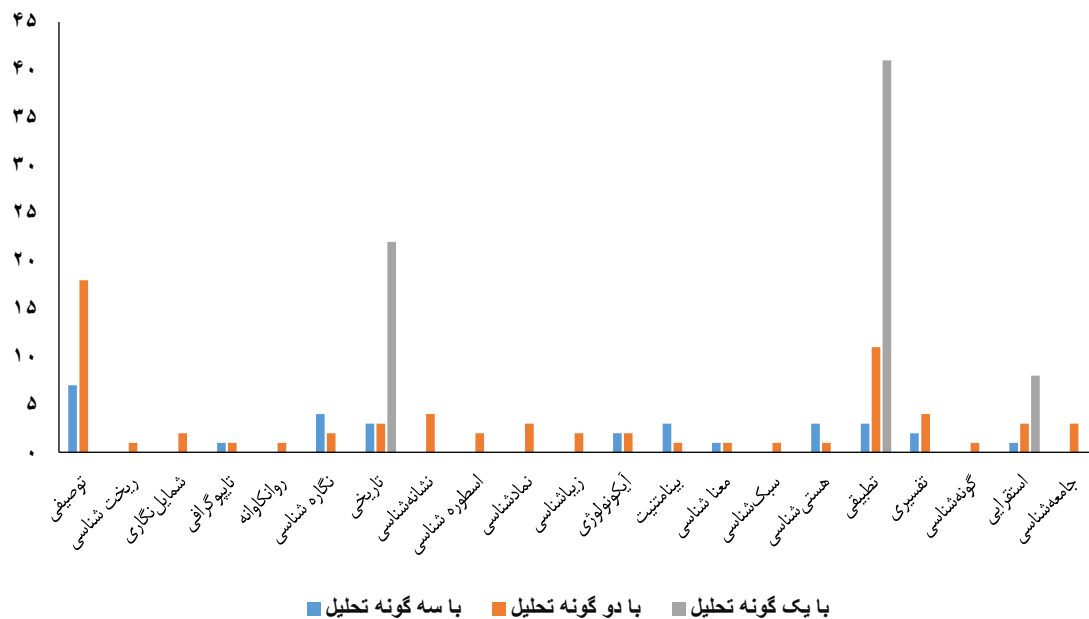
مقالات با دو گونه تحلیل					
Articles with two types of analysis					
1	تطبیقی-نمادشناسی Comparative-Symbolism	1	توصیفی-انگاره‌شناسی Descriptive-Iconology	78	توصیفی-تحلیلی Descriptive-Analytical
1	تطبیقی-اسطوره‌شناسی Comparative-Mythology	3	توصیفی-جامعه‌شناسی Descriptive-Sociology	4	توصیفی-تاریخی Descriptive-Historical
1	تاریخی-آیکونولوژی Historical-Iconology	2	توصیفی-آیکونولوژی Descriptive-Iconology	2	توصیفی-تفسیری Descriptive-Interpretive
1	تاریخی-اسطوره‌شناسی Historical-Mythology	1	توصیفی-گونه‌شناسی Descriptive-Typology	1	توصیفی-نمادشناسی Descriptive-Semiotics
1	تاریخی-تایپوگرافی Historical-Typography	1	توصیفی-آوانگاری Descriptive-Phonetics	5	توصیفی-بینامتنیت Descriptive-Intertextual
3	تاریخی-جامعه‌شناسی Historical-Sociology	5	تطبیقی-زیباشناسی Comparative-Aesthetics	4	توصیفی-زیباشناسی Descriptive-Aesthetics
1	تاریخی-نمادشناسی Historical-Symbolism	2	تطبیقی-آیکونولوژی Comparative-Iconology	3	توصیفی-پدیدارشناسی Descriptive-Phenomenology
1	تاریخی-نشانه‌شناسی Historical-Semiology	6	تطبیقی-نگاره‌شناسی Comparative-Iconography	3	توصیفی-سبک‌شناسی Descriptive-Stylistics
1	استقرائی-بینامتنیت Inductive-Intertextuality	1	تطبیقی-شمایل‌نگاری Comparative-Iconography	12	توصیفی-نشانه‌شناسی Descriptive-Semiotics
1	استقرائی-تاریخی Inductive-Historical	1	تطبیقی-هستی‌شناسی Comparative-Ontology	1	توصیفی-معناشناسی Descriptive-Semantics
1	استقرائی-نشانه‌شناسی Inductive-Semiotic	2	تطبیقی-نشانه‌شناسی Comparative-Semiotic	10	توصیفی-نگاره‌شناسی Descriptive-Iconography
1	مقایسه‌ای-نشانه‌شناسی Comparative-Semiotic	1	تطبیقی-نقوش Comparative-Metaphors	1	توصیفی-روانکاوانه Descriptive-Psychoanalytic
1	مقایسه‌ای-آزمون Comparative-Examination	6	تطبیقی-تاریخی Comparative-Historical	2	توصیفی-شمایل‌نگاری Descriptive-Iconography
2	پیمایشی-تاریخی Survey-Historical	2	تطبیقی-تفسیری Comparative-Interpretive	1	توصیفی-ریخت‌شناسی Descriptive-Morphology
جمع Plural					
178					

در جدول ۳ پژوهش‌های با سه گونه تحلیل به معرض دید گذاشته شده است. گرچه شمار پژوهش‌های این گونه تفاوت معناداری با یکدیگر ندارد اما در این سه گانه‌ها واژه توصیفی و سپس نگاره‌شناسی و پس از آن‌ها تطبیقی، تاریخی، تفسیری، بینامتنیت، پایه مشترک این سه گانه‌های تحلیل است.

جدول ۳. مقالات با سه گونه تحلیل
Table 3. Articles with three types of analysis

مقالات با سه گونه تحلیل			
1	توصیفی-معناشناسی-تایپوگرافی Descriptive-Semantics-Typography	1	تطبیقی-تاریخی-استقرایی Comparative-Historical-Inductive
1	توصیفی-تاریخی-جامعه‌شناسی Descriptive-Historical-Sociology	1	توصیفی-تفسیری-نگاره‌شناسی Descriptive-Interpretive-Iconology
1	توصیفی-تفسیری-نگاره‌شناسی Descriptive-Interpretive-Iconology	1	توصیفی-بینامتنیت-نگاره‌شناسی Descriptive-Intertextual-Iconology
1	توصیفی-بینامتنیت-آیکونولوژی Descriptive-Intertextual-Iconology	1	تطبیقی-تاریخی-آیکونولوژی Comparative-Historical-Iconology
1	توصیفی-بینامتنیت-نگاره‌شناسی Descriptive-Intertextual-Iconology	2	تطبیقی-تاریخی-تفسیری Comparative-Historical-Interpretive
جمع Plural			
11			

به جز واژه توصیفی که به نظر وجه مشترک غالب پژوهش‌های کمی کیفی و ترکیبی است، شیوه توصیفی-تحلیلی؛ (که قبلاً هم به آن‌ها اشاره شد) پرکاربردترین شیوه تحلیل در پژوهش‌های هنری است. در نمودار ۲ فارغ از گونه‌های تحلیل، یکی، دوتایی یا سه‌تایی (مانند آنچه در جدول ۱ و ۲ و ۳ از سوی نویسندگان بیان شده) در مقالات جامعه‌مورد مطالعه، پر تکرارترین واژه‌های تحلیل مقالات بررسی شده است. همان‌گونه در این نمودار دیده می‌شود گونه تطبیقی و با اختلاف قابل توجه پس از آن گونه تاریخی پرکاربردترین گونه‌های تحلیل پژوهش‌های جامعه‌مورد بررسی است. شیوه تحلیل استقرایی و نیز تحلیل نگاره‌شناسانه و پس از آن نیز نشانه‌شناسی، بینامتنیت، تفسیری و آیکونولوژی در مرتبه بعدی، شیوه‌های تحلیل پژوهش‌های حوزه هنر قرار دارند.

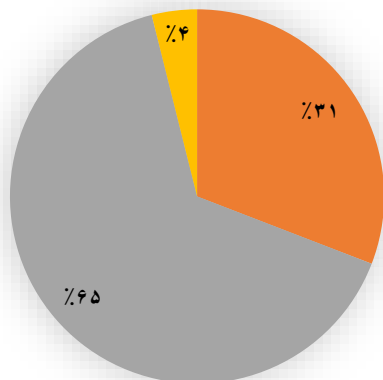

نمودار ۲. بررسی آماری تکرار (واژه) گونه‌های تحلیل در تحلیل‌های یک گونه تحلیل، دو گونه تحلیل و سه گونه تحلیل
Chart 2. Statistical investigation of repetition (words) of types of analysis in analyzes of one type of analysis, two types of analysis and three types of analysis

۲-۱. روش تحلیل داده‌ها در پژوهش‌های کیفی

از میان ۲۵۶ مقاله کیفی روش تحلیل داده‌های ۷۹ مقاله (حدود ۳۱ درصد) با یک گونه تحلیل، ۱۶۷ مقاله (حدود ۶۵ درصد) با دو گونه تحلیل و ۱۰ مقاله (حدود ۴ درصد) با سه گونه تحلیل بوده است. در نمودار ۳ روش‌های غالب تحلیل مقالات کیفی به معرض دید گذاشته شده است.

مقالات با رویکرد کیفی

با سه گونه تحلیل با دو گونه تحلیل با یک گونه تحلیل

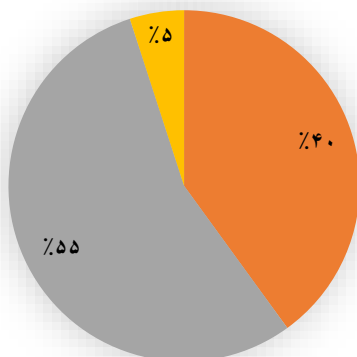
نمودار ۳. روش‌های تحلیل مقالات کیفی

Chart 3. Methods of analyzing qualitative articles

۳-۱. روش تحلیل داده‌ها در پژوهش‌های کمی

از میان ۲۰ مقاله کمی ۱۱ مقاله (بالغ بر ۵۵ درصد) با دو گونه تحلیل، توصیفی-تحلیلی، ۸ مقاله (حدود ۴۰ درصد) با یک گونه تحلیل پیمایشی، تاریخی و مقایسه‌ای ۱ مقاله (بالغ بر ۵ درصد) با سه گونه تحلیل، تطبیقی-نشانه‌شناسی-پیمایشی بوده است. نمودار ۴ روش‌های غالب تحلیل مقالات کمی را نشان می‌دهد.

مقالات با رویکرد کمی

با سه گونه تحلیل با دو گونه تحلیل با یک گونه تحلیل

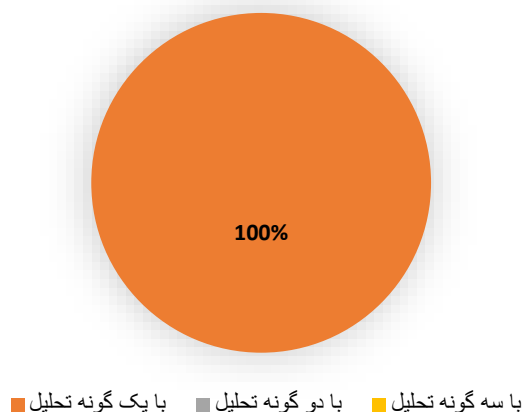
نمودار ۴. روش‌های تحلیل مقالات کمی

Chart 4. Methods of analyzing Quantitative articles

۴-۱. روش تحلیل داده‌ها در پژوهش‌های ترکیبی

از ۱۵ مقاله ترکیبی همه مقالات با یک گونه تحلیل، ۶ مقاله پیمایشی، ۳ مقاله تطبیقی، ۳ مقاله تحلیل محتوا و ۱ مقاله اکتشافی، ۱ مقاله مقایسه‌ای ۱ مقاله فراترکیب بوده است. نمودار ۵ روش غالب تحلیل مقالات ترکیبی را نشان می‌دهد.

مقالات با رویکرد ترکیبی

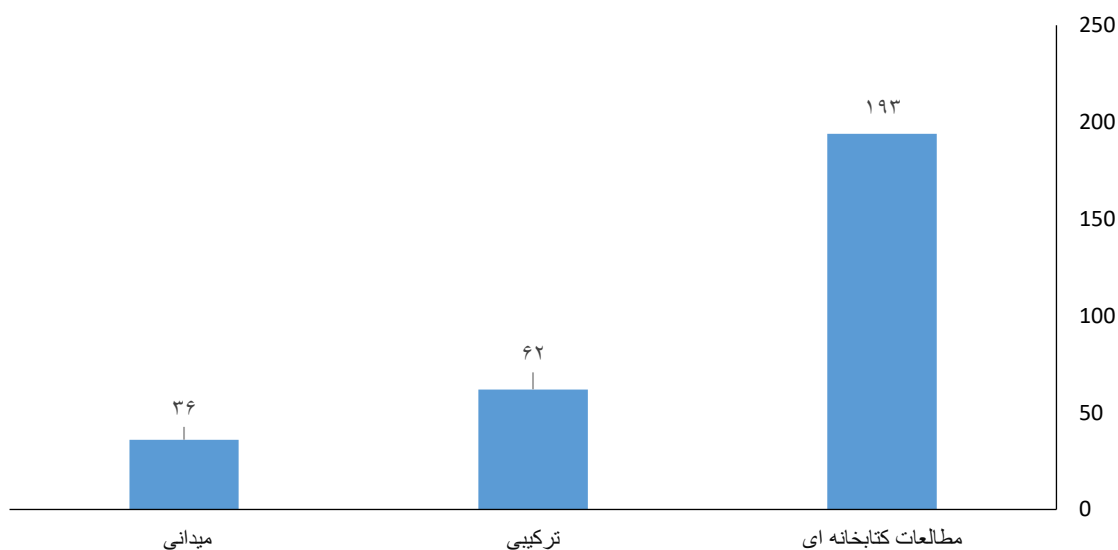

نمودار ۵. روش‌های تحلیل مقالات ترکیبی

Chart 5. Analyzing methods of combined articles

۲. شیوه گردآوری داده‌ها در مقاله‌های منتشر شده در حوزه هنر

نمودار ۶ توزیع فراوانی شیوه‌های گردآوری داده‌های استفاده شده در جامعه آماری مورد مطالعه را نشان می‌دهد. همان‌گونه که در این نمودار دیده می‌شود، پژوهش‌گران حوزه هنر برای گردآوری داده‌های مورد نیاز خود عمدتاً از روش کتابخانه‌ای استفاده می‌کنند.

نمودار ۶. شیوه گردآوری داده‌ها در مقالات منتشر شده حوزه هنر

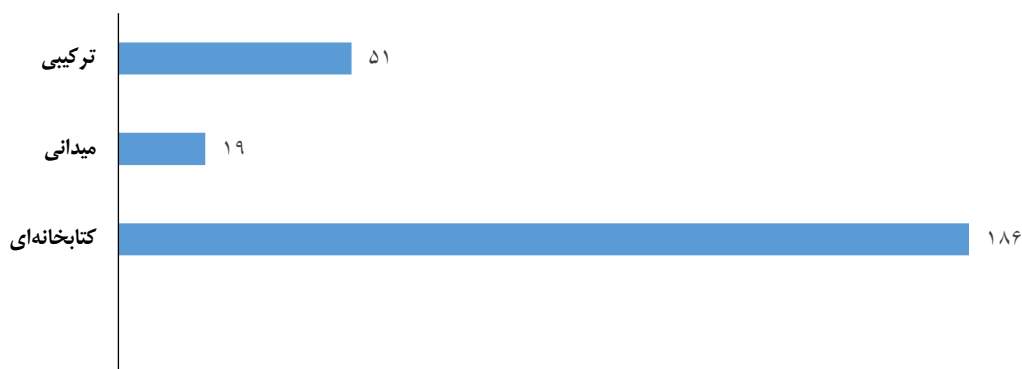
Chart 6. The method of collecting data in published articles in the field of art

در این نمودار مشاهده می‌شود که از ۲۹۱ مقاله جامعه آماری، ۱۹۳ مقاله (حدود ۶۶ درصد) با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای گردآوری شده است. این در حالی است که در ۶۲ مقاله (حدود ۲۱ درصد)، از شیوه ترکیبی (میدانی-کتابخانه‌ای) و ۳۶ مقاله (حدود ۱۲ درصد)، از شیوه میدانی بهره برده‌اند. گردآوری داده‌های رویکردهای سه‌گانه تحقیق از جمله سؤالات مورد پرسش این مقاله است که در ادامه به آن‌ها پرداخته می‌شود.

۱-۲. شیوه گردآوری داده‌های پژوهش‌های کیفی

از میان ۲۵۶ مقاله کیفی روش گردآوری داده‌های ۱۸۶ مقاله (حدود ۷۳ درصد) کتابخانه‌ای، ۱۹ مقاله (حدود ۷ درصد) میدانی و ۵۱ مقاله (حدود ۲۰ درصد) ترکیبی بوده است. (نمودار ۷)

مقالات با رویکرد کیفی

نمودار ۷. شیوه گردآوری داده‌های پژوهش‌های کیفی

Chart 7. The method of collecting qualitative research data

۲-۲. روش گردآوری داده‌های پژوهش‌های کمی

همچنین نمودار ۸ نشان دهد از میان ۲۰ مقاله رویکرد کمی روش گردآوری داده‌های ۱۰ مقاله (بالغ بر ۵۰ درصد) میدانی مصاحبه‌ای، ۵ مقاله (حدود ۲۵ درصد) میدانی پرسش‌نامه‌ای، ۴ مقاله (بالغ بر ۲۰ درصد) ترکیبی و ۱ مقاله (حدود ۵ درصد) کتابخانه‌ای، بوده است.

مقالات با رویکرد کمی

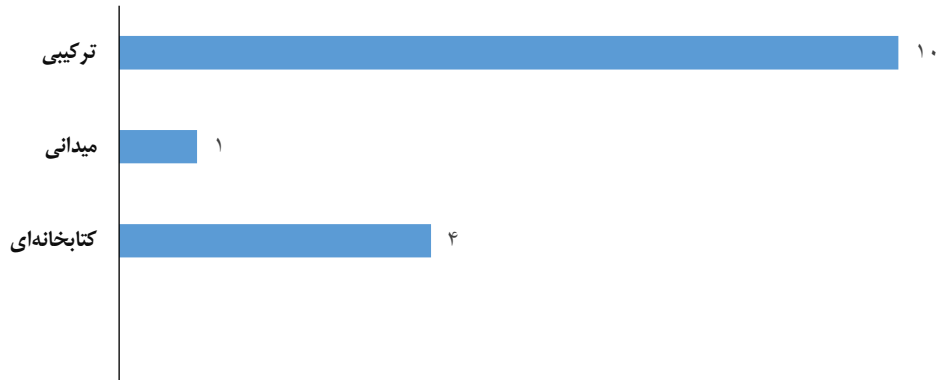
نمودار ۸. شیوه گردآوری داده‌های پژوهش‌های کمی

Chart 8. The method of collecting quantitative research data

۳-۲. روش گردآوری داده‌های پژوهش‌های ترکیبی و فرا ترکیب

از ۱۵ مقاله ترکیبی گردآوری داده‌های ۱۰ مقاله ترکیبی (حدود ۶۷ درصد)، ۴ مقاله (حدود ۲۷ درصد) کتابخانه‌ای و ۱ مقاله (بالغ بر ۶ درصد) میدانی بوده است. نمودار ۹ روش‌های غالب گردآوری داده‌های پژوهش‌های ترکیبی و فراترکیبی را نشان می‌دهد.

مقالات با رویکرد ترکیبی

نمودار ۹. شیوه گردآوری داده‌های پژوهش‌های ترکیبی و فراترکیبی

Chart 9. The method of collecting combined and meta-composite research data

۳. میانگین تعداد نویسندگان به یک مقاله در حوزه هنر

جدول ۴ میانگین تعداد نویسندگان مقالات را به تعداد مقالات منتشر شده در جامعه مورد مطالعه و بازه زمانی مشخص شده نشان می‌دهد.

جدول ۴. میانگین تعداد نویسندگان به یک مقاله حوزه هنر

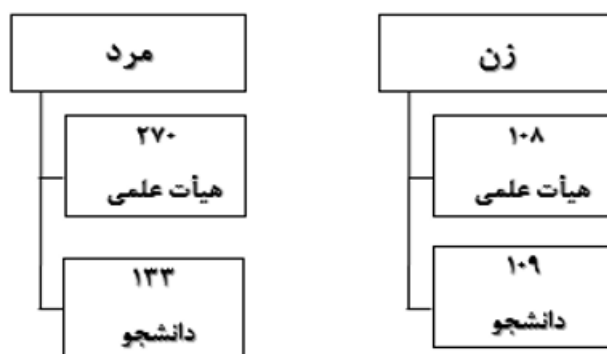
Table 4. The average number of authors per art paper

میانگین تعداد نویسندگان به مقاله	تعداد نویسندگان	تعداد مقالات	نام نشریه
2	33	16	Letter of performing arts and music نامه هنرهای نمایشی و موسیقی
1.9	47	25	Theater تئاتر
2.1	34	16	Comparative studies of art مطالعات تطبیقی هنر
2	36	18	Alchemy of art کیمیای هنر
2	65	32	Theory نگره
2.3	23	10	Goljam گلجام
1.9	34	18	Letter of visual and applied arts نامه هنرهای تجسمی و کاربردی
2	97	48	Fine arts - visual arts هنرهای زیبا - هنرهای تجسمی
2	54	26	Theoretical foundations of visual arts مبانی نظری هنرهای تجسمی
2	62	31	Fine arts - performing arts and music هنرهای زیبا - هنرهای نمایشی و موسیقی
2.6	135	51	Islamic art studies مطالعات هنر اسلامی
2.1	620	291	Sum جمع

بر مبنای جدول ارایه شده نام ۶۲۰ پژوهش‌گر به عنوان نویسنده این مقالات ثبت شده است. بیشترین میانگین نویسندگان هر مقاله مربوط به مجله مطالعات هنر اسلامی با ۲/۶ و کمترین آن به مجلات تئاتر و نامه هنرهای تجسمی با ۱/۹ پژوهش‌گر است. در مجموع میانگین تعداد نویسندگان به تعداد مقالات منتشر شده در حوزه هنر در زمان مشخص شده ۲/۱ است.

۴. توزیع فراوانی نویسندگان مقاله‌های حوزه هنر بر حسب جنسیت

در نمودار ۱۰ فراوانی نویسندگان مقالات منتشر شده حوزه هنر در سال ۱۳۹۸ بر اساس جنسیت قابل مشاهده است. از میان ۶۲۰ نویسنده مقاله، تعداد ۳۷۹ نفر (حدود ۶۱ درصد) مرد و تعداد ۲۴۱ نفر (حدود ۳۹ درصد) زن بودند. ۲۷۰ نفر از مردها هیأت علمی، ۱۰۹ نفر دانشجو (۴ نفر دیگر مدرس) و در میان زن‌ها ۱۰۸ نفر هیأت علمی و ۱۳۳ نفر دانشجو هستند.

نمودار ۱۰. نویسندگان مقاله‌های حوزه هنر بر حسب جنسیت

Chart 10. Authors of art articles by gender

با بررسی‌های انجام شده به استثنای نویسندگان مجله‌های مطالعات تطبیقی هنر، نامه هنرهای تجسمی و کاربردی و مبانی نظری هنرهای تجسمی که تعداد زنان نسبت به مردان بیشتر است، در بقیه مقالات منتشر شده در مجلات، تعداد نویسندگان مرد در این حوزه نسبت به پژوهش‌گران زن بیشتر است.

۵. میزان مشارکت نویسندگان مقالات حوزه هنر بر اساس رتبه علمی

با استناد به جدول ۵ میزان مشارکت نویسندگان با مرتبه استادیار تعداد ۱۷۵ نفر (حدود ۲۸ درصد) بیشترین مشارکت و دانشجویان کارشناسی ارشد با ۱۷ نفر کمتر از ۳ درصد، کمترین مشارکت را داشته‌اند.

جدول ۵. میزان مشارکت نویسندگان مقالات حوزه هنر بر اساس رتبه علمی

Table 5. The amount of participation of authors of articles in the field of art based on scientific rank

رتبه علمی	استاد	دانشیار	استادیار	مربی	هیأت علمی	دکتری	ارشد	دانشجوی دکتری	دانشجوی ارشد	سایر
تعداد Number	19	109	175	18	41	22	108	91	17	20
میانگین Average	3	17.5	28.2	2.9	6.6	3.5	17.4	14.6	2.7	3.2

۶. میزان مشارکت نویسندگان حوزه هنر در تولید پژوهش‌های گروهی

در جدول ۶ میزان مشارکت نویسندگان حوزه هنر در پژوهش‌های گروهی مشخص شده است.

جدول ۶. میزان مشارکت نویسندگان حوزه هنر در تولید پژوهش‌های گروهی

Table 6. The amount of participation of writers in the field of art in the production of group research.

مقالات با تعداد نویسنده				تعداد مقالات	عنوان مجله
بیشتر از سه	سه	دو	یک		
2	1	9	4	16	نامه هنرهای نمایشی و موسیقی Letter of performing arts and music
1	4	12	8	25	تئاتر Theater
-	6	5	5	16	مطالعات تطبیقی هنر Comparative studies of art
-	5	8	5	18	کیمیای هنر Alchemy of art
1	6	17	8	32	نگره Theory
-	5	3	2	10	گلجام Goljam
-	2	12	4	18	نامه هنرهای تجسمی و کاربردی Letter of visual and applied arts
1	9	29	9	48	هنرهای زیبا - هنرهای تجسمی Fine arts - visual arts
2	3	15	6	26	مبانی نظری هنرهای تجسمی Theoretical foundations of visual arts
2	7	12	10	31	هنرهای زیبا - هنرهای نمایشی و موسیقی Fine arts - performing arts and music
6	21	18	5	51	مطالعات هنرهای اسلامی Studies of Islamic arts
15	69	141	66	291	جمع Sum

بر اساس آنچه در جدول دیده شد، بیشترین پژوهش‌ها با همکاری دو نویسنده با تعداد ۱۴۱ پژوهش (حدود ۴۸ درصد) تولید شده‌اند و تولیدات پژوهشی با همکاری چهار نویسنده و بیشتر با تعداد ۱۵ پژوهش (حدود ۵ درصد) در پایین‌ترین سطح جدول قرار دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که رویکرد غالب مقالات جامعه مورد مطالعه، کیفی بوده و پس از آن به ترتیب بیشترین، رویکرد پژوهش، کمی و ترکیبی بوده است. همچنین این مطالعه معلوم کرد که تحلیل داده‌ها به شیوه توصیفی - تحلیلی با اختلافی معنادار، بیشتر از دیگر گونه‌های تحلیل به کار برده شده و پس از آن روش تطبیقی با اختلاف قابل توجهی در مرتبه بعدی بوده است. بعد از این دو مورد، تحلیل تاریخی پرکاربردترین گونه‌ها تحلیل پژوهش‌های جامعه مورد بررسی است. شیوه تحلیل استقرایی، نگاره‌شناسانه و پس از آن نیز نشانه‌شناسی، بینامتنیت، تفسیری و آیکونولوژی در مرتبه بعدی، شیوه‌های تحلیل پژوهش‌های حوزه هنر بوده‌اند. رشد پژوهش‌های تطبیقی این پژوهش با نتایج پژوهش Feizabi et al. (2019) همخوانی دارد. شیوه تحلیل داده‌ها در پژوهش کمی توصیف مبتنی بر پیمایش بوده است و در رویکرد ترکیبی، اغلب گونه تحلیل تطبیقی، توصیفی و تحلیلی مبتنی بر پیمایش بوده است.

بر اساس یافته‌های این مقاله، گردآوری داده‌های پژوهش‌گران حوزه هنر اغلب به ترتیب به سه روش کتابخانه‌ای؛ روش ترکیبی؛ میدانی - کتابخانه‌ای و میدانی بوده که از روش کتابخانه‌ای با اختلاف معناداری از سایر روش‌ها بیشتر استفاده شده و

نتایج این قسمت از پژوهش با یافته‌های دیگر پژوهش‌های حوزه هنر چون Bamanian et al. (2008) همخوانی دارد. باید یادآور شد که در پژوهش‌های کیفی اغلب گردآوری داده‌ها به روش کتابخانه‌ای بوده و در رویکرد کمی داده‌ها به ترتیب بیشتر میدانی و پرسش‌نامه‌ای بوده است. همچنین در رویکرد ترکیبی، داده‌ها اغلب آمیخته‌ای از روش ترکیبی و سپس کتابخانه‌ای و میدانی بوده است.

همچنین نشان داده شد که میانگین تعداد نویسندگان به مقالات ۲/۱ و تعداد نویسندگان مرد بیشتر از نویسندگان زن بوده است. مرتبه علمی غالب نویسندگان جامعه مورد بررسی، استادیار بوده و نویسندگان با مرتبه علمی دانشیار، کارشناسی ارشد در رتبه‌های بعدی قرار داشتند که با پژوهش Bamanian et al. (2008) و Feizabi et al. (2019) همخوانی دارد. همچنین بیشترین مشارکت گروهی در پژوهش‌های هنری، پژوهش دونفره بوده که در پژوهش‌های مرتبط گذشته این مورد بررسی نشده بود. براساس آنچه در یافته‌های این مقاله دیده شد علیرغم این که بسیاری از مقالات حوزه هنر با رویکردهای موضوعی متفاوت و درباخت‌های متنوع است اما بخش قابل توجهی از این مقالات (بالغ بر ۴۵ درصد)، گونه‌های تحلیل آن‌ها توصیفی و تحلیلی بیان شده است. گرچه گونه‌های این تحلیل غالباً در ذیل حوزه رویکردهای کیفی تحقیق است و رویکرد کیفی نیز عمده‌تأ محقق محور است؛ به نظر می‌رسد با توجه به تصویری بودن غالب مقالات هنری تنوع گونه‌های تحلیل می‌تواند نتایج این تحقیق را دقیق‌تر کرده و سلیقه نویسندگان را در نتیجه‌گیری محدودتر کند.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافع از سوی نویسندگان گزارش نشده است.

References

- Abedi, A., & Shawakhi, A. (2010). Comparison of quantitative and qualitative research methodology in behavioral sciences. *Strategy*, 19(54), 153-168. (In Persian)
- Bamanian, M., Ahaft Yeganeh, M., & Naderi, S. (2008). Quantitative and qualitative evaluation of Fine Arts magazine during a 12-year period (spring 1376 to spring 1387). *Fine Arts*, 35, 135-145. (In Persian)
- Creswell, J. W., Plano Clark, V. L., Gutmann, M., & Hanson, W. E. (2003). *Advanced Mixed Methods Research Designs*, Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research. A. Tashakkori & C. Teddlie (eds.), Thousand Oaks, CA: Sage, 209-240.
- Feizabi, B., Samanian, S., & Hajimohammadi, A. (2019). A descriptive study of comparative articles in the Visual Arts magazine (ex-fine arts) from 2011 to 2017. *Journal of Fine Arts: Visual Arts*, 24(3), 115-122. (In Persian)
- Galyani-Moghaddam, G., Momeni, E., & Sattarzadeh, A. (2014). Typology and Research Methodology of Studies in Scientific Collaboration done in Iran. *Rahyaft*, 24(57), 51-63. (In Persian)
- Hafez Nia, M. R. (2015). *An introduction to research methods in humanities*. Tehran: Samit Publications. (In Persian)
- Hosni, G. (2018). Content analysis of the quality assessment worksheets of articles in scientific-research magazines. *Negreh*, 3(51), 101-111. (In Persian)
- Jarvelin, K., & Vakkari, P. (2022). LIS research across 50 years: Content analysis of journal articles. *Journal of Documentation*, 78(7), 65-88.
- Jordaan, Y., Wiese, M., Amade, K., & Clercq, E. (2013). Content analysis of published articles in the south African Journal of Economic and management sciences. *South African Journal of Economic and Management Sciences*, 16(4), 435-451.

- kiyani, m., & sadeqzadeh, A. r. (2012). Expressing The Predominant Approaches Of The Methodology Of The Philosophy Of Education And Methodological Analysis Of Iran's Thesis Doctorate. *Foundations of Education*, 1(2). (In Persian)
- Lima, E., Morschbacher, M., & Peres, P. (2018). Three decades of the International Political Science Review (IPSR): A map of the methodological. *IPSR*, 39(5), 1-11.
- Moradi Moghadam, H., & Khademi, R. A. (2018). *Methodological analysis of scientometric articles in information science and epistemology journals during the years 1386 to 1396, the first national conference on science evaluation*, scientific research evaluation (issues, tools and methods), Kerman. <https://civilica.com/doc/891114>. (In Persian)
- Marefat, R., Mansorian, Y., & Zerehsaz, M. (2017). A Review of the Methodological Approaches used in Published Articles in the Field of Information Literacy. *Library and Information Science Research*, 7(2), 129-143. (In Persian)
- Rochester, K. (2016) Library and Information Science Research in Australia 1985-1994: A Content Analysis of Research Articles in The Australian Library Journal and Australian library journal and Australian academic & research Libraries. *Australian Academic and Research Libraries*, 4, 207-214.
- Sophieh, J., Hosseininia, G. H., & Mobini Dehkordi, A. (2019). Content Analysis of Current Situation of Methodology in Entrepreneurial Opportunity Studies Published in leading Journals. *Journal of Entrepreneurship Development*, 11(4), 641-660. (In Persian)

Copyrights

© 2024, by the authors. Licensee SCU, Ahvaz, Iran. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)